

67.102.665

usprøjtede kommunale kvadratmeter er tilmeldt kampagnen Giffri Have fra syv kommuner, nemlig Furesø, Aalborg, Albertslund, Vordingborg, Høje-Taastrup, Glostrup og Lejre.

Derfor bidrager Aarhus til rent drikkevand og sanitet i Indien, Sydafrika og Ghana

Af Jacob Bundsgaard, borgmester, Aarhus Kommune og Bünyamin Şimsek, rådmænd for Teknik og Miljø, Aarhus Kommune

Danmark er det er svært at forestille sig, at mere end hvert fjerde menneske på kloden må undvære den luksus, vi danskere har vænnet os til som en selvfølge, rent drikkevand.

At 2,2 milliarder mennesker mangler adgang til rent og sikkert drikkevand, kan vi nøjes med at konstatere, men vi kan også vælge at engagere os i kampen for at skaffe nogle af verdens mindre privilegerede mennesker bedre adgang til rent drikkevand. Det har Aarhus Kommune valgt at gøre som et af vores helt konkrete bidrag til at nå de verdensmål, stats- og regeringschefer fra mere end 190 lande vedtog i FN i 2015.

Hvis Verdensmål 6 - rent drikkevand og sanitet til alle i 2030 - skal nås, så kræver det ekstraordinære indsats og helt nye former for samarbejder. Og her vil vi gerne være med. Både til gavn for dem, vi hjælper ude i den store verden, men også til gavn for lokale virksomheder, der har masser af teknologi at tilbyde vandsektoren, og for vore ansatte, der henter inspiration og ny viden gennem de internationale samarbejder.

Det er baggrunden for, at Aarhus Kommune - sammen med det kommunalt ejede Aarhus Vand - siden 2015 er indgået i såkaldte myndighedssamarbejder med byer i Indien, Sydafrika og senest Ghana i Vestafrika.

Imponerede gæster fra Ghana

I Ghana forbereder vi et samarbejde med Tema, Ghanas store, moderne havneby med 350.000 indbyggere.

Byen er i en rivende udvikling og ligner på mange måder Aarhus, men ikke når det kommer til vandforsyning og spildevandsrensning: Halvdelen af vandet fra det nationale vandforsyningsselskab Ghana Water forsvinder mellem vandværket og forbrugerne, enten fordi der er huller i rørene, eller fordi vandet tappes af uautoriserede brugere uden målere. Det betyder store tab for vandselskabet. I Aarhus er vandspildet på under 5 pct.

Og når det kommer til rensning af spildevand, er kontrasterne endnu større, selv om Tema er den ene af kun to byer i Ghana, der overhovedet har renseanlæg til spildevand. Den anden er hovedstaden Accra. Men renseanlægget i Tema har omkring 50 år på bagen og er både for lille og så dårligt vedligeholdt, at det nærmest må siges at være brudt sammen. Resultatet er, at spildevand fra private forbrugere og industri ledes stort set urensset ud i søer og laguner, der tidligere var værdifulde naturområder, men nu er ødelagte.

Derfor var det en flok imponerede gæster fra Ghana Water og bystyret i Tema, der en uge i juni besøgte Aarhus og blandt meget andet besøgte vores moderne vandværker og Marselisborg renseanlæg, der ikke bare renser store mængder spildevand, men også udnytter slammet fra spildevandet til energi, så værket faktisk producerer mere energi, end det forbruger.

Det var en af mange oplysninger, der imponerede gæsterne fra et land, hvor prisen på el er så høj, at udgiften til energi udgør en af de største omkostninger ved spildevandsrens-

Per Overgaard Pedersen, chefingeniør hos Aarhus Vand, viser rundt på et af verdens mest bæredygtige renseanlæg, Marselisborg.

Foto: Jesper Heldgaard

ning, og hvor strømforsyningen i øvrigt hypotetisk afbrydes.

Østjysk vandklynge på spring

Vi er i Aarhusregionen så heldige, at vi også huser nogle af verdens førende leverandører af teknologi og udstyr til vandsektoren.

Derfor kunne gæsterne fra Ghana også besøge Grundfos i Bjerringbro og se og høre om pumper, der kan halvere energiforbruget. Hos AVK i Galten om ventiler, der kan forebygge brud på ledningsnettet, og hos Kamstrup i Stilling om intelligente vandmålere, der kan hjælpe med at opspore og reducere det vandtab, der er så stort et problem i Ghana. Og de tre virksomheder har - ligesom i øvrigt flere lokale virksomheder - allerede foden godt og grundigt inde i Ghana, som de alle betegner som en oplagt indgang til det lovende, vestafrikanske marked.

Danmark og Danida er i øvrigt kendte og respekterede navne i Ghanas vandsektor, fordi Danmark frem til 2008 ydede i alt næsten 1 mia. kr. i udviklingsbistand til vand og sanitet i Ghana.

Danske kommuner leverer løsninger

Gæsterne fra Ghana gav flere gange udtryk for, at de ikke er interesserede i 'bare' at få moderne og avanceret udstyr. De er interesserede i løsninger, og det er netop her, myndighedssamarbejdet giver mening. For Aarhus Kommune og Aarhus Vand har - ligesom

andre danske kommuner og forsyningsselskaber - mange års erfaring i at forvalte lovgivning og levere praktiske og effektive løsninger til borgerne. Derfor er det oplagt at få kommuner og forsyningsselskaber med i myndighedssamarbejder og lige så oplagt for andre danske kommuner og forsyningsselskaber at være med.

For Aarhus Kommunes og Aarhus Vands medvirken kan netop vise bystyret i Tema og Ghana Water samlede løsninger på, hvordan vi leverer effektiv og bæredygtig vandforsyning og spildevandsrensning - i mange tilfælde ved hjælp af dansk produceret teknologi. Og hvis vi på den måde kan være med til at hjælpe østjyske virksomheder ud på nye markeder, betragter vi det som endnu en velkommen gevinst af samarbejdet.

Aarhus kan det med vand

Vi kan og bør være stolte over, at byer og vandselskaber kommer hele vejen fra Indien, Sydafrika og Ghana for at se, hvad det er, Aarhus kan med vand. Det bidrager til at gøre Aarhus internationalt kendt som en by og en kommune, der aktivt arbejder for, at verdensmålene også nås i udviklingslandene, og dermed for - som det hedder i verdensmåljarconen, at ingen lades i stikken.

Vi har en forpligtelse til at dele ud af den viden, vi har. Og ved at deltage i internationalt samarbejde og hjælpe andre byer til at skabe et bedre miljø og bedre vilkår for deres

indbyggere er vi med til at sætte et positivt aftryk rundt omkring i verden.

Det er også i vores egen interesse, og det bidrager til at gøre Aarhus Kommune til en endnu bedre og mere attraktiv arbejdsplads, at vi kan tilbyde vore medarbejdere nye og spændende udfordringer i fremmede lande. Det er alt sammen helt i tråd med den internationale strategi, vi har vedtaget i kommunen.

En del af den danske udviklingsbistand

Myndighedssamarbejderne er en del af det danske udviklingssamarbejde. De blev lanceret i 2014, og der er i øjeblikket mere end 30 samarbejder i gang eller på vej i 18 forskellige lande, heraf er Aarhus Kommune altså involveret i tre.

Og det er vi, uden at det koster kommunen eller Aarhus Vand tid og ressourcer. Udgifter til arbejdstid, rejser og andet, der knytter sig til myndighedssamarbejderne, betales nemlig af den danske udviklingsbistand, så Aarhus Kommune og Aarhus Vand kan hjælpe mennesker i Sydafrika, Indien og Ghana, uden at det sker på bekostning af borgere og vandforbrugere i Aarhus.

Besøget fra Ghana i juni var et led i forberedelserne til et egentligt samarbejdsprojekt på mindst tre år, og besøget bekræftede, at samarbejdet mellem vore to byer i den grad giver mening, selv om der er 7.000 kilometer imellem Aarhus og Tema.